

ԴԵՍԵՄԲԵՐ 22.

[illegible]

Վ. (ԳՆՄԹԱՆԹԻՆ)

” ՊՈՆՆՈՒՄԱՆ ՄԱՍԻԷ ԻՐԱՆՆ ԵՒ ՎԻԵՆՆԻ ԿԵՐԵՔ
ԹԵՄԷԼԻԷՔ ՎԷ ԿԱԿԹ ԻՍԵՐԵՔ, ՎԷ ԿԵՐԵՔ ՀԷ-

րաւթ մեծութեամբն ինչ վե Եախօտ հիւքիւմտաւ
րընըն հիւքիւմեթինն իւզերինն ալարագ,
(մերգում) խոր լիւհամմէտ հայաթտէ իքէն
թարաքէնտէ ալիւմիւտախէն զուհաւր իտէր
խէ՛ միւսթէսնա թու(թըլարագ) հիւք ալիւ
քիւնթիւտէն Հերաթըն աւմուրի աւսիւնիւնսինն
գարընմայա մէճպուր օլույորը րորը:

« Վիլհամսը իրան տէվլէթի հերաթ շէհ-
րինտէ սիքքէ քէսմէք իտտիսարնտա վէ թա-
լէպինտէ պուլունմամայա, վէ 'իւլմէպէ' քի-
թապըն օգուլթաւումայա վէ Եախօտ հերաթը
քէնսիւնիւն թապի իթմէք սէվտալէրինտէ օլ-
մամազըլա մէճպուր օլույորը րորը:

« Բէզալիք, գալիւ գարար վերիւտին,
հերնէ ճիւղէթտէ օլուրա օլուն, ինկիլթէրրա
տէվլէթի թարաքէնտէն Հերաթըն ումուրը-
նա միւտախէն զուհաւր իթմէպէք, պալա-
տէ վիք օլունարըլ իւզըն, իրան տէվլէթինն
վատ էթախի շարթար քեւալիւն սապիթ վէ
մերիէ օլաճաղընը: Թիւքէր թարաքէնտէն
տախի ինկիլթէրրա տէվլէթի վատ էթախի քի-
հէր լիլլանիսթան միսալի վէ Եախօտ տիվէ-
լը էճնէպիլէյի սալիթտէն պիլիսի Հերաթա
միւտախէն վէ Եախօտ զապիթ իթմէք իսթէ-
տիլի հալտէ, ինկիլթէրրա տէվլէթի իրան
տէվլէթի վիւքէլարընն թալէպի իւզըն՝ իւ-
պու էճնէպի հիւքիւմեթինն թէրթալիլն մէ-
թմէք վէ հերաթըն իսթիքլալիլն իսթի հըթ-
ղու վիգայէ իթմէք զըմընտա թէվաւտա ի-
տէյիտի տէյու:

« Ինկիլթէրրա տէվլէթի 1853 սէնէսի յուն-
վարտա գապուլէթտի շարթարը իսթալ-
իթմէք լաքին իրան տէվլէթի զարէվնտէն
նալը, իքի տէվլէթէր միսնէսինտէ ագտ օ-
լունան շարթարը թահգիթ իթմէտէն տուր
« օլմարը: Վէ չիմալի հալտէ տախի զօր իւ-
հերաթըն իսթիքլալիլն իսթի պօզմայա ճահտ
իտէյոր:

« 1855 գեկտեմբերտէն պէրի
իրան տէվլէթի թիւհրանըն զաղէթայի
քէսիլնէսինն իսթի իքըթալը վաստաւթը իւ-
լիլլանիսթան հէթիւմտարը Լալիլ Ծօսթ
Մուհամմէտ խան գօմէլարընըն Եարաթը
իւլ Գանտահարը զապիթ, վէ պուլարըն մու-
վէնէթ իւլ միւրաւրնա Երաթիւն սօղա Հէ-
րաթըն իւզերինն տախի իւլան օլաճաղընը,
վէ խօրասանըն վիգայէյի իսթիլալաթը իւլէ-
ն օլ թարաքիլարա ապէր սէվգ օլունմարըն ումու-
րը էլլէմտէն իտուկիլնի նազը իտէրէք, Հէ-
րաթա ապէր կէօնաթմէյէ տախի օլան նիլէ-
թինն իւլան վէ իսպար իտէյորը րորը:

« Լալիլ գօմէլու նամը իւլէ ինկիլթէրրայը
աղնամագ իսթիլէրէք: լիլլանիսթան իսթի-
նիլ գօմէլարընտան քիլթինն վէրիլէրէք,
Գանտահարը զապիթ իթմէյէ զայիլէթ էթախ-
յի, վէ շէհրի մէվքիւրու զապիթ էթաթիւտէն
սօղա, Հերաթը տախի իսթիլա իթմէյէ տա-
խի մերգումլարտան նասիլաթ վէ մուսալէնէթ
ալար տէյու իտտիա իթմէքլէք իսթիլա իսթիլէթ
սիլ:

« Ինկիլթէրրա տէվլէթի թարաքէնտէն հիւ-
պիլ թէշվիք վէ նէ սօղուտան սօղույա
վէ նէ Եախօտ կիլիլէ Եարաթը վէ մուսալէ-
նէթ վուգու պուլմար, հաթթա պուլար
սէյլէնիլտիլ վազըթ Լալիլ Ծօսթ Մուհամ-
մէտ խան իւլ պուլ թէրթիլիլն մէյտանա զ-
գարաճագ հիւք ալիւ հարաքէթտէ պուլուն-
մար:

Լաքին իրան տէվլէթի թէրթիլլէրինն
իւլա էլլէթի: Լալիլ ապէրի պիլա սէպէպ
Հերաթը զապիթ էթաթիւտէն մատէ՝ շէհրի
տախի մուհասարա վէ Եախօտ տախիլէսի-

նէ միւտախէն էլլէմիլէր տիլ: Իրան տէվ-
լէթի Եարաթը պիլլալիլ հազգ Հերաթա պիլ
իւլա նասպ իթմէյիլ, չիմալիլիլ հալտէ պու-
լունան շէհրիլն իսթիլն իսթիլալէն Հերաթ
շէհրիլն արթըգ Իրան տէվլէթի թարաթը
օլարընը իւլան վէ պէյան էլլէմիլ տիլ:

« Վալիլիլ այտան պէրու սասքիլիլ իրանի-
յէ Հերաթը մուհասարա իթմէթտէ տիլլէր:
մուհասարա պալունմաղտան էվլէլ վէ իւրա-
սընտան սօղա տախի Իրան տէվլէթինն լի-
կիլթէրրա հազգընտա օլան տիւլմանըգ էթ-
քեարըն հէման մէյտանա զըգընընտը: վէ մու-
տիսարէն Իրան տէվլէթինն պիլ գալլալալ
լէրտէ ապէրին հարաքէթտէ պուլունմարն-
տան աղնալընը քիլ էմիլլէթէ մուղայիլ օ-
լարագ պիլա սէպէպ հիւլալիլ իթմէյէ գարար
վէրիլիլ տիլ:

« Իրան տէվլէթինն իւլ պուլ մուհամմէթսի
պայիլը ինկիլթէրրա տէվլէթի հազգընտա
պիլ տիւլմանըգ ալլալէթի կէօրիլլէթի տիլ:
Թարաթիլ թալէպ օլունար իսթ տէ՝ նէթիլէթսի
զուհաւր իտէմէսի: Լալիլիլ Իրան տէվլէթի-
նիլ հարաքէթթէրինտէն նալը զուհաւրա կէ-
լէն միւտապալարըն թէվալիլիլ զըմընտա, էվ-
լէլ էմիլլէթէ ապաքիլիլ Իրանիլիլն Հերաթտան
Իրան թարաթընա ալլալէթ իթմէլէթի թալէպ
օլունար իսթ տէ՝ լաքին իւլ պուլ թէքլէթ տըգ-
գաթ օլունմար: վէ մուտիսարէն աղնան
խապէրլէրէ կէօրէ՝ պիլ Լալիլ օլունար Հէ-
րաթը զապիթ էլլէմիլ տիլ:

Մուհասարալէթ ալլալէթիլ նէթիլէթիլ
գալարագ, ինկիլթէրրանըն աղնալէթ թէքլէթի
տախի իտտա վէ Եախօտ պիլ թարաթա պրա-
ղըլարընտան, ինկիլթէրրա տէվլէթի իւլ աղա
օլունան թուհալէթիլ իսթալ իտէնիլ միւ-
ճապաթըգ գալլալարընը Իրան տէվլէթինն
կէօրիլէթէք թէտապիլիլ թէշվալիլ էլլէ-
մէյէ ինկիլթէրրա տէվլէթի մէճպուր օլուն-
տուր: Պալ սէպէպտէն Պալպայտա թիլլան-
մագ իւզըն՝ ապէրլէրէ էմիլ վէրիլիլ, վէ
լաքին օլան թէտաթիլլէթ իսթալ օլունարըն-
տա, կէմիլլէթէ կիլէթէքլէթի մէվքիւր գուլ-
վէթի ապէրլէրէք Լալիլիլիլ քէօրիլիլն
տուլալ օլունարտան սօղա՝ նէ թիլլէթէ հա-
րաքէթտէ պուլունմագըլարըն վազընալթըն
րէվիլիլն վէ ինկիլթէրրանըն իսթիլիլալարնա
մէրպուլ տուր:

« Բազալէթիլ Հինաթիլան մուհաթըլըն ճէ-
նապլէրինն էմիլ իւլէ: »

(Իւլ) Գ. Ֆ. Լ. ՏՄՕՆԱԹՕՆ

« Ինկիլթէրրա մուհաթըլըն աղալէթիլ: »

— Հալլէթիլ Նալիլիլ գըրալը հաղըթթ-
լէրինն տուլ գաթթ իտէն քիլմէնէնիլ, մահը
հալլին իսթիլալար թարիլիլն Նալիլիլ տա-
թըլարըն պուլունան էվլէլ խապէրլէրիլիլն
տիլ: Գեկտեմբերին 19 թարիլիլ օլ թարաթ-
տան վարիտ օլան պիլ գըթթ, մէթթապուլ
մէլլէթէ նազըթէն՝ գաթթիլ մէվքիւր նալըն
հուզընընտա մուհաթէթ օլունարընտա՝ հիւ-
պիլ քիլմէնէնտէն թահրիլ օլունմարըն վէ
1848 սէնէսի լիլլալտա տէվլէթ ապէրլէրինն
գօմանտանըն ճէնէրալ Նալիլիլն թարիլիլ-
թիլլէթէքլէթի քեւալիլալար խապէրլէթ մէյ-
տանտան գալլարընտընա պիլանէն՝ ինթիլգալ
ալմագ իւլէն վէտէրինն ճէնապէթիլ իւլէրինն
էթմիլն էթմիլ օլուն, ալաճագ պուլ սէպէպտէն
Գըրալը միւլալարիլ լիլ գաթթ իթմէյէ գարար
վէրալիլն սէրպէթիլլէթիլ վէ պիլա իսթիլ
պէյան իւլէմիլ: վէ սարմայա կէօրիլալիլ-
լէրիլ վազըթ լէճէսինտէ հիւք ալիլ թէշվալիլ-
կէօրիլն մէյլէրէք՝ ճէսարէթէ կիլմիլ տիլ:

Լալիլ հաղըրա էսնաթընտա գըրալըն ալ-
հիլնէ պուլ միսիլն պիլ հարէթթ վուգու
պուլմարնտա՝ Նալիլիլ խալլըրալալալարըն

լըգ կէօրիլն միւլ: « Նալիլիլ տէ մուհաթիլ ինկիլիլ
վէ թրանարըլարըն միւլէթիլլէրիլ արըլ թէպ-
րիլ զըմընտա գըրալը միւլալարիլն հաղըթթ-
լէրինն հուզընընտա զըգընընտը: լաքին՝ Սար-
աթիլա տէվլէթիլ Նալիլիլ արաթընտա պիլ-
րուտէթ օլմալիլ, Նալիլիլ տէ Սարաթընտա
պուլ խուսուտա իլլալիլ թէպրիլէ կիլ-
մէմիլլէր:

Բէզալիք Նալիլիլ տէ խապէր Վէրիլլէրիլ
իւլլէ՝ մահը գեկտեմբերին 17 թարիլիլն
« Նալիլիլ թէրաթէսինտէ գալլալէն պիլ պարուլթ
մաղապէսի աթէշ ալարագ, իւլ պէյիլէք զա-
պիլթան իւլ՝ տիլէր 28 քիլէ պէք հէվա, վէ
խալլը քիլի տախի Եարաթընա իսթալիլն
յէ կէօնալէրիլլէր: վէ մէվքիւր պարուլթիլանն
օլ գալար շէսիլա պէրիլլէթ օլունը քիլ՝ ալլը
քանթար աղըրընտա պիլ թաշ հալլալա ա-
լարըլ թէրաթէսինտէ վէ թիլլէթալ իսթիլէթի-
նիլ վէ լիլլէթիլ կէշալիլտէն սօղա՝ պէշ
գաթթ պիլ էվիլ իւլէրինն տիւլէրէք իւլ-
լէն խապէր էթմիլ:

Գըրալըն սարայը տէ օլ վազըթ՝ վէլլէթ
թարը սարալարագ՝ պուլունան ճալարըն
քեթթէթսի տէ վարալանըն:

« Պուլտան թարաթընտան խապէր վէրիլլէր-
լէրիլ իւլլէ՝ օրաթա զապիլիլ յէ ապաքիլիլն
Եաթիլ զապիլթան կիլարուհիլտէն Տիլլէթիլն
պիլ շախս միլլէթ մէճիլիլ վիւքէլարըն սուլի
գալար իթմէյէ իսթիլ իսթիլալ, իւլ պուլ իսթիլ-
թինն իսթիլալարտան պալարընտա տախիլալ
իտէրէք, աղըրլէթ հէթիլլէթ թարաթընտան
խապէր աղըրընտա, մէրգուլալ իսթիլալ քէն-
տի աղըրընտան տախի պէյիլէթ թագրիլ աղըն-
արըլ ճիւղէթտէն՝ ախըլ կիլիլթէթ էթմիլլէր:
վէ մէրգուլ գաթթիլ օլ տէրիլլէթ տիլլանն իսթիլ
քիլ՝ թուլթուլարըն վազըթ իւլէրինտէ պէյիլ
պիլ իսթիլ իսթիլալ իսթիլ իսթիլ իսթիլ իսթիլ
սիլ սիլալ տախի պուլունմամըն:

« Իթթթթթթ խապէր վէրիլլէրիլլէրիլ
նազըթէն Գանտահար հէթիլլէթալ լիլլալիլ
նամ պէյիլէք գապիլլէթսի՝ Իրան տէվլէթինն
թալիլ օլունը իտուկիլ սահիլ իսթիլ:

« Մահը հալլին ալաթընտա զուրընտիլ թա-
րիլիլլէթ լէմէլ զալլէթալարընտան պիլիլիլն
Գարաթալարտան Եալարըլարընա նազըթէն՝ Ի-
րէնա Տանիլլէթ Գարաթալ իւլ Ռուլիլ Եալլէթի
արաթընտա պայաղը պիլ քէօրիլիլ Եալլալալ
իսթմէյիլ իսթիլ իսթիլ օրաթա պիլ քէօրիլիլ պա-
լը գուլարագ, պիլ կէշիլ իտուլ իսթիլ իթմէք
իսթիլ: հաթթա օլ ճիլլարտա վազը պիլ Մա-
նասթըրըն իրալարընը զապիլ պիլլէ՝ պաշ փա-
լարըն սէնէս 100 թիլլ վիլլէրէք թալլիլիլ ի-
մէյէ թէքլէթ իւլէմիլ իսթ տէ՝ մէվքիւր Մա-
նասթըր իուսիլանըն օլունարընա պիլանէն, շի-
քեպիլ իթմէք իսթիլ մէվքիւր փալալ Վի-
էնալտէթիլ իուսիլա էլլիլիլն իլլալտէ իւլլէթ-
յէ կիլմիլ:

Բէզալիք տիլլէր պիլ լիլլէթնա զալլէթա-
սընըն խապէր վէրիլլէրինն նազըթէն՝ իուսիլա
Գօնալարըն քիլլիլլէթիլ աղալ իւլ՝ մուսիլ
խալլէն Գարաթալարըն մագալարըն հէթիլլէթի
օլան Չէթին շէհրիլն էթմիլլէր: վէ իսթիլիլ
Գարաթալարըն պալար լիլլէթ թարաթընտան գօրգ-
մայա հիւք ալիլ սէպէպ օլմարընըն պիլիլիլ-
րէք, Իրէնա Տանիլլէթ պալար իտալիլիլն տէն
վալ կէշմէյէ գարար վիլլէթիլն ճահտ իտէ-
ճէյիլլէր:

« Իուսիլանըն Չէթիլլէթիլտան վազը
մէմէթթիլլէրինն մուհաթըլըն պահրիլ Հալլէր
ճիւղէթի շարգըլէթիլ սահիլիլն մուսալէնէթ էթ-
միլ: զիլլա միւլէթիլ իուսիլա իսթիլալալալ
րու իսթիլանըն վազըթիլնտէն պէրու՝ իուսիլա
տէվլէթիլ պահրիլ մէվքիւրուն գըրաթընտա պէշ
ալլըն գալլէր պիլն իթմէքլէթ մէշըլլէրըն:
Բէզալիք պահրիլ Հալլէրիլլէթիլ իուսիլա սուլան
մասընըն քեւալիլլէթիլ թալլէթսի վիլլէրալ իւլ-
մէյիլ՝ սուլանմայը մէվքիւր թէքլէթ օլարագ:

— Տէրի սաատեթատ գուրոււնազ Օսմանը Պանգաւորը սէրուհտէ իթմէյէ թաւիպ օլան Դամբանեալարըն մէմուրլարը վէ վէ-քիլէրի կէզէն ճիւժտ կիւնիւ խաթիճիյէ նէ-զարէթի թէրաֆընտան ճէլպ պիրէ՝ տայրէյի Սատըր Լյէմիտէ պատէթ թէճէմմի, Պանգաւոր մէզքիւրէ նէ շուրութէ իճրա օլունապիրէճէյի թէրթիպի՝ մէրգումէլէ պէյան գըրլն-մըշ ալը :

— Եւսդընչարտա պա իրատէի շէհինշահի՝
Թէրսանէի ամիրէ տէսթէեհէլէրինտէ իբի
գըթա վիտաը շըրգաթիշ վափօրլարը եսփըւ-
մայա պաշլանաճաղը մէրվէ տիր :

— Սպանիա աէ վէլթիոն Տէրի սաստէթ
ոէ օլան էլչիսի համիւ օլտուղը էլչիւք իթիւ
մաթնամէլրինի խաքիօյը շահանէյէ արլը
թագաիմ իլլէմէք զըմննսա, կէչէն ճիւմա
իլթէսի կիւնիւ Տօմա Պախէ սէրայը հիււ
մայոււրնէ պիւ ագիմէ հուզուրը շահանէյէ
չըգմագ շէրէֆինէ նաիւ օլմուշ աղւր :

— Կէջէկէրաւ Ռարիսէ կիթմէք իւզլէ
Տէրի սաատէթտէն հարէքէթ իտէն իրան
տէվլէթինին Ֆէվզէլլաատէ էլիսի Ֆէրուհիսան
հապրէթէրինին գուսուսինէ (գատէմէրինէ)
չգգմագ իչիւն՝ Ֆրանսա տէվլէթի թարաֆըն-
տան Սարսիլեայէ մախսուսան պիր մէսուր
կէսնտէրիլէճէյի Սարսիլեա զապէթասընտա
մէրպի տիր :

— Կէզէկէրտէ Տէրի սաստեթմէն Հարե-
քեթ Իանէ Դրանսա տէվէթիյնին թէհրան
էլիսի Մ'. Պուրէ ճէնապլէրի Ռարիսէ վիսու-
պուլմուշ սուր :

— Մեղախոսարէն թորապիգոնտան Սու-
ճուգ գալէէ պապը Օսմանը սանտալարը՝
քեաղըսալարը եօգլանմաքը պէհաննսխլէ Ռու-
սիալըլարտան թէվգիֆ վէ կէրէ իրսալ օլու-
նարագ, հավանըն մուխալիֆէթի սէպէպիլլէ
թորապիգոնա ալտէթ էթմիշ իտուքլէրնի
պոնտան իւզ հաֆթա մուգատտէմլիխալէն-
գիլլէ պիր սահիֆէսինսէ խապէր վերմիշտիք

Պուռ սեփա թորապիւնտանն յապառ զապէ-
 Թասընն եալտըգլարընն կէօրէ՝ մէգըիւր
 սանտալլարտանն իբի գըլթասը կէլէնպէ՝ ՚ի իցա
 լիմանընն կէլիպ, ՚իուսիալը ճէնարալը Ֆիլիպ-
 սօնն Թարաֆընտանն տէրուռնլէրինէ վապու
 Թայնինն օլունանն Սօքոզլ նէֆէրլէրի կէօրիւնն
 մէմիշ. վէ պիր սանտալընն րէյիֆի տախի գօ-
 լըւնտանն եարալանմըշ, վէ Թայֆէտէնն պիր
 նէֆէր տախի զայ օլուռ իտուկինստէն՝ իշ պու
 իբի սանտալլար իլինտէ պիր զալղա վուգու
 պուլմուռ իտուկի մէմուռլ օլըւնուլօլըմըշ .

ԹՐԱՍՎԻԳՆՍԱՔԻ ԲՈՒՆԻԱ ՎՅՈՆԱՅՈՒԸ ԿՈՒ
ԹԵՎԱԹՈՒՐԵՐԻ ԽԱՂԵՐ ԱՍԽԱԶՄԱ՝ ԹՐԱՍՎԻ-
ԳՆՍ ՍԵՖԹԵՐՄԱՐԵՆՈՒ ԴԵՍՄԷՆ ԵԱՎԸԱԿ, ՄԵՂՔԻԼԵՐ
ԻՔԻ ՍԱՆՏԱՊԼԱՐՈՆ ԹԱՅՖԷԼԵՐԻՆԻ ԹՐԱՍՎԻԳՆՈՒ
ՃԷԼԱԿ, ՎԷ ԲԵՖԷԽԵԼԹԻՆ ԹԵՖԹԻԶ ՅՈՒՆԱՄԱՍԵՐԻՐ
ԹԱԵԼԱԿ ԽԵԼՏԻԽԻՆԵՍ ՄԵԱՆԻ՝ ՍԵՖԹԵՐՄԱՐԸ ՄԻԼ-
ԱՊԱԽԵԼՅԱՆ ՍԵՐՀԱՂԻՄԱՆԻՐ ՄԵՂՔԻԼԵՐԵ՝ ԻԶ ԿՈՒ
ԲԵՖԷԽԵԼԹԻՆ ՆԱՅԸՆԻՐ ՎԷ ՍԱՀԻԴԻՆԻ ՆՂՆԱՄԱԳ-
ԻԽԻՆ՝ ԿԻՐ ՄԵՄՈՒՐ ԿԵՆՏԵՆԻՍԻՆ ՏԻՐ՝

Քեզ պէտք թորապիզոնտան խապէր վերախը-
ւերինէ կէօրէ՝ շէհրի մեղքերսն օլան ինկի-
րդ Բօնսօրլը Ս՝ Աթթ ճէնապլէրի՝ Հայա
Պտղտատու իգամէթ իսէն ինկիլթէրրա սէվ-
էթինին թօնհրան էլչիսի Ս՝ Սիւրէ ճէնապ-
լէրինէ գափուշմադ իչլան թորապիզոնտան
Հարաքէլէ էթմիշ:

— Սոսևիտարէն Սըսըր Թարաֆոնտան
ախլղ օլունան խապէրլէրէ նազարէն՝ տէվլէթ-
լը Սայիտ փաշա հապրէթլէրի՝ մուգատտէմն
խապէր վիրտիքլէրի իւզլէ՝ պիր Թագըմ էթ-
պաա վէ գէվաթը ապըրէ իլէ Թէրֆիզ օլու-
նարագ, յ յուտան Թարաֆընա ազիմէթ, վէ
Մսուան նամ ըրմաղա վիսուլ պուլսուգտա՝
պիր սալ վափօրընա ըաքիպ օլարագ, էօթէ եա-
գայէ կէվիւլէր տիր.

— Ի՞նչ լինի, Վոսնա սերայտա թէ՛վաթուր

օլառուղը իւզդրէ՝ Ինկիլթէրրա տէվլէթի թաա-
րաաֆընտան Դաիրնէտէ վէ Դուսէլինին սայրը
մահալէլէրինտէ պա ֆէրմանը ալիշան պաշը պա-
զուգ ապերի եազմագ ինկն մէմուրլար կէ օն-
տէրիմիշ օլմաղին, մէգքիւր նէ ֆէրլէր շիմաի-
քի հայտէ երլէրինտէն հարէքէթ իմլէրէ ճէք-
լէրի վէ իճապ իտէ ճէրի վագըթ Ինկիլթէրրա
տէվլէթինին էմրի իլէ թայեին օլաճագլարը
մահալէրէն Կիտէ ճէքլէրի, վէ ատէմ պաշընա
300—350 զուրուշ այլոգ վէրիլէ ճէրի մահը հա-
լին 17 թարիխիլէ Իրէ- ո՞) (էն նամ Մթանպօլ-
ղաղէթասընա օրատան վարիտ օլան պիր գըլթա
մէքլէթուպտան միւսիւրէճ տիր .

Ասաբիրի մէջ բերեցէի՝ Լնկիլթէրրա տէվ
լէթի զաւրպա Աճճիսթանա կէօնտէրմէք զըմ
նընտա հազըրէպօր :

— Իրան աւելեթի նէգախնտէ Տէփէթի
Ալեւ՝ մաղահաւթիւր իզգէթիւ Հայաստ
նիֆէնտի հալլէթիւր Ննիթէրաիլէ Մճէ-
միթան մաստէսի հազգընտաւ տէփէթի Ալե-
յէնին նիլէթի նէ կէօնա օլառընը պիւտի-
մէսինէ Իրան աւելեթի թարաֆընտան իսրա-
մէն սիւալ օլունարընտաւ, շու միսիլն ճէվապ
թիւր մէ՛ աւելեթի Ալեյէնին իսլառը մէզ-
բիւրէթ տաւալէի վուգուանընրէվիլնէ ֆ
վէ իւսիսնըն պու պապաւէ վուհուր իսէճէթ
հարէթէթլէրինէ մէրպուլ թաճապ սոր, աւէ՛

— Բուսիս անվնեթիւնին պահերի Հագէրսե-
թի ամենամասշտ մուսիսիսարէն ու գառար գուռ-
վնեթիւնիմը քի՛ ալ վագըրթ զարֆընտա լնէ-
միսթան անվնեթի մաղարրը հէօթիւմեթի
թուհրան շէհրինէ 40,000 ապքեր գառար
նագլ իսէպիլերիմը :

M H M H H
 M H H M H M

Վահագն ֆելյաթէրի գալիմէ իլէ մուս ըսքօնթօ:
18 Վեհտեմբեր 1856.

		ႠႨႦႨႦ	
ႠႨႦႨႦ	31	ႠႨႦႨႦ	
ႠႨႦႨႦ	3	ႠႨႦႨႦ	127 126
ႠႨႦႨႦ	"	ႠႨႦႨႦ	
ႠႨႦႨႦ	"	ႠႨႦႨႦ	203 201
ႠႨႦႨႦ	"	ႠႨႦႨႦ	
ႠႨႦႨႦ	"	ႠႨႦႨႦ	490
ႠႨႦႨႦ	"	ႠႨႦႨႦ	
ႠႨႦႨႦ	"	ႠႨႦႨႦ	
ႠႨႦႨႦ	"	ႠႨႦႨႦ	
ႠႨႦႨႦ	"	ႠႨႦႨႦ	

Մեղրիւքեաթ ֆիյաթէրի գայիմէ իլէ :
21 Պեկտեմբեր 1856.

Սէֆօդիկէ Լէր-արեւ	116
„ 20Լէ Դէ-Տ-Ն	23 ¹ / ₆
Լիկի արեւ	26
Ս-ճիւղ-արեւ	113
Ղէրեմ արեւ	23 ¹ / ₂
Սէլը Լեր-ը	130
Ինկիկ Լեր-ը	127
Փրահը 20 Ֆրահիկ	101 ¹ / ₂
„ 5 „ Դէ-Տ-Ն	25 ¹ / ₂
Բ-աւ Ելիւն Դիւրիկ-Լ	103
„ Գարդիւն	20
Սէֆիկ սօլիւն Ելիւն	180
„ Գրիկ Երգիւ	60
„ Գր-Նիւ Բիւ	29
Սիւն Գրիկ Ելիւն	390
„ Գրիկ Բիւ	30 ¹ / ₂
Խոյիկ	36 ¹ / ₂
Սիւնիկ Բ-Նիւ Ղ' Բ-Նիւ	45
Ս-ճիւղ Գիւնիկ Գ ₀ 108	62
Լ-ճիւղ	65
Պիկ Երգիւ	10

ᠳ ᠤ ᠮ ᠤ ᠲ ᠢ ᠨ

Թայդան սէրթ	55	57
Լ.գօֆ "		
Գլորըմ		
Խամայիւ "		
Գալաս		48
Բուճէլի Պալչըգ		38
" Պուրղաշ	42	45
Խպրայիւ "		
Բուճէլի " Դըղըճա		38
" Պալչըգ	35	38
Սամսօն սէրթ		45
" Գըղըճա	40	42
Գալաս Խըսր պուղտայ		24
Բուճէլի (Սամանլու մալի		18
Լ.րփա Գըպուրըշ		
" Բուճէլի	17	19
Շափտար		
Բուճէլի Վէճիճէն ըֆուսմու		
Լշնաթթու "		
Պալատէ Ղէքր օլունան սէրթ Գըղըճա պուղտայ		
վէ արփա 700,000 քիլէ մէփճուտ պուլունսր		

ト、ル、レ、

Տէրի աստուծոյն պատգամս ընդ ինչպէս որ Ե-
րուսաղէմ քաղաք Եւթիմիոս խոնարհութեամբ
պատմէ թո՛ւնէր ինչպէս յիշատակէր ինչպէս
հասնէ Սասնայի քաղաք Սասնայի ճեղքաւոր լեռն
պէտքս զանգէլնաւոր ասորիական յիշատակէր յիշատակէր
հիշատակէր ինչպէս որ ասորիական յիշատակէր :

[illegible][illegible][illegible][illegible]

ሆኑበት ለሆኑት ለሆኑት

ՌՈՒՐԱՆՆ ԳԻՒՐԳՆԵԸՆ

ユリ・ロ・エ・カ

ԱԽԱՊԻՐԸ ԳՕԿԱԹԱՅՆԹԱՆԻՅԷ

ԲԱՊԻԱՆԷՍԻՆՏԷ